

buổi dạ hội. Thật ra thì ai đó cũng đã cảnh báo trước rằng những kẻ khệnh khạng New York vốn không thích tài hùng biện, và nếu như ngài Shwab không muốn làm cho các ông Thép, ông Xây dựng và vân vân này buồn tẻ, thì hãy hạn chế ở một bài nói ngắn phải phép hai mươi, mà tốt nhất là mười lăm phút, và họ cũng sẽ chẳng để ý gì lắm đâu.

Ngài John Pierpont Morgan, nhân vật thân cận với triều đình, dự định chỉ ban cho buổi tiệc một hân hạnh được chiêm ngưỡng sự có mặt của ông trong một thời gian ngắn. Đối với báo chí và dư luận xã hội, sự kiện này không đáng chú ý và ngày hôm sau cũng chẳng có sự nhắc nhở gì trên báo.

Thế là, hai chủ nhân và những người khách trứ danh của họ, như thường lệ, ăn buổi tiệc bảy-tám món. Họ nói chuyện gì đó, nhưng cũng không ai hiểu chuyện gì. Trước đây, ít ai trong số các ông chủ nhà băng và các broker gặp ngài Shwab, người làm doanh nghiệp trên bờ Monongahill, và chưa ai biết tường tận về ông. Nhưng buổi tiệc chưa kịp kết thúc thì tất cả đã sôi động và Nghiệp đoàn Thép Mỹ (dự án nhiều tỷ đôla) đã có hình hài.

Lịch sử tất nhiên đã bị thiệt hại rất nhiều vì không ai nghĩ đến việc ghi lại bài diễn văn của ngài Charles M.Shwab tại buổi chiêu đãi này.

Cứ cho là nó không thật hay, thậm chí là không đúng hết văn phạm (bởi vì sự cầu kỳ ngôn ngữ chưa bao giờ là đối tượng quan tâm của nhà diễn giả của chúng ta), song nó đầy sắc sảo và thâm nhuần tinh tế. Nhưng ta hãy tạm gác nó lại. Cái chính, là nó có hiệu quả bất ngờ, lôi kéo được số vốn năm tỷ đôla mà những người có mặt lúc đó là hiện thân. Sau khi ngài Shwab kết thúc bài diễn văn và mọi người còn đang chịu ấn tượng mạnh, - mặc dầu ông chỉ nói tất cả có mười chín phút - J.P.Morgan đã kéo diễn giả ra một góc cạnh cửa sổ. Tại đó, ngồi trong một tư thế bất tiện, họ còn nói chuyện với nhau thêm một tiếng nữa.

Lực hấp dẫn của cá nhân ông Shwab phát huy hết công suất, nhưng quan trọng hơn cả là ông đã triển khai được một chương trình tăng cường sản xuất thép đầy đủ, đường nét rõ ràng. Nhiều tay làm ăn đã cố khêu gọi ngài Morgan ý tưởng thành lập Liên hợp độc quyền (tơ-rót) Thép theo kiểu các liên hiệp xí nghiệp sản xuất bánh bích quy, dây thép gai, đai thùng, đường, cao-su, rượu whisky, bơ và kẹo cao-su. John U.Gates, một người nổi tiếng về các vụ áp-phe ám muội, theo riết ngài Morgan, nhưng không được ông tin tưởng. Anh em nhà Moor, nhân viên thị trường chứng khoán Chicago, những người đã từng hình thành tơ-rót diêm và Liên đoàn sản xuất bánh bích quy, cũng rất bám ngài Morgan, nhưng vẫn thất bại. Elbert H.Hary, luật sư đạo đức giả tỉnh lẻ, cố chấp nổi công cuộc làm ăn này, nhưng không có đủ sức thuyết phục và gây một ấn tượng nào đối với nhà tài chính. Và nếu Shwab không đủ sức hùng biện để nâng ngài Morgan lên tầm cao cần thiết để ngài có thể thấy cái lợi từ việc đảm bảo tài chính cho dự án, chắc chắn ngài sẽ coi đó là lời làm nhảm của kẻ điên đáng giá không hơn một bao diêm.